

Motion till riksdagen 2005/06:K456

av **Kalle Larsson m.fl. (v)**

Nytt system för fastställande av riksdagsarvodet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförts om att ändra det gällande systemet för fastställande av riksdagsarvodet till förmån för ett system där nivån på arvodet fastställs genom att det knyts som en fastställd procentsats i förhållande till prisbasbeloppet.
2. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförts om att nivån på arvodet bör knytas till 100 % av ett prisbasbelopp.
3. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförts om att kostnadsersättningen bör räknas in i riksdagsarvodet.
4. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförts om att avskaffa extra ersättningar för uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet.

Dagens system och utvecklingen av nivån på arvodet

Riksdagsledamöternas arvoden fastställs, till skillnad från tidigare, i Riksdagens arvodesnämnd. Det har den uppenbara fördelen att riksdagsledamöterna inte fastställer sitt eget arvode, men den stora nackdelen med dagens system är att arvodesnivån i princip är opåverkbar. Sedan 1998 har arvodet per månad höjts från 30 300 till 45 000 kr, vilket gäller fr.o.m. den 1 november 2003. Det betyder att arvodet höjts med nästan 15 000 kr eller, annorlunda uttryckt, med 50 % på 5 år. Till detta kommer den s.k. kostnadsersättningen, som dock har minskat något under föregående mandatperiod.

Fel! Okänt namn på

Ett nytt sätt att fastställa arvodena

Ett sätt att begränsa riksdagsarvodets utveckling till ännu högre höjder är att göra som i många kommuner och landsting, dvs. knyta arvodet till en fastställd procentsats av prisbasbeloppet. Det skulle ha den uppenbara fördelen att arvodet inte skulle vara föremål för ständigt diskussion och nya årliga beslut.

Vi menar därför att riksdagen, med anledning av ovanstående, bör ompröva nuvarande system vad gäller fastställandet av riksdagsarvodets storlek, och i stället överväga ett system där arvodet anges som en procentsats i förhållande till prisbasbeloppet och sedan följer prisbasbeloppets utveckling. Detta bör riksdagen som sin mening ge riksdagsstyrelsen till känna.

Nivån på arvodena

Nivån på arvodet för de 349 riksdagsledamöterna kan alltid och kommer alltid att diskuteras, inte minst i medierna och bland allmänheten.

Det finns argument för att arvodet skall vara förhållandevis högt. Det minskar risken för att ett stort flertal möjliga ledamöter från olika partier avstår att kandidera på grund av att det skulle innebära en inkomstminskning. Såsom lagstiftare i Sveriges högsta beslutande politiska organ skall ledamöterna vara "omutbara", dvs. inte kunna påverkas ekonomiskt för att fatta beslut i en viss riktning. Det är den egna övertygelsen och partiets politik som skall avgöra den enskilda ledamotens olika ställningstaganden. I internationell jämförelse är de svenska riksdagsledamöterna inte heller speciellt högt avlönade.

Men det handlar också om trovärdighet. Riksdagsledamöterna skall vara representativa för sitt parti och dess ståndpunkter och inte minst representativa för folket. Jämfört med de flesta inom väljarkåren har riksdagsledamöterna höga månatliga ersättningar, vilket riskerar att skapa en förtroendeklyfta mellan de folkvalda ledamöterna och de folk de representerar. Den som går från ett låglöneyrke in i riksdagen kan få stora problem att anpassa sig tillbaka till den vanliga tillvaron när riksdagsperioden är över. Risken är att förtroendeuppdraget förväxlas med ett vanligt lönearbete, i stället för det förtroendeuppdrag det är.

Vi menar att arvodet är för högt satt för att underlätta ett gott förtroende mellan folk och folkvalda. Vi anser därför att nivån på arvodet bör knytas till 100 % av ett prisbasbelopp (39 400 kr för år 2005). Detta bör riksdagen som sin mening ge riksdagsstyrelsen till känna.

Kostnadsersättningen

Utöver arvodet erhåller varje riksdagsledamot en s.k. kostnadsersättning, för närvarande motsvarande 3 733:50 kr per månad. Enligt riksdagens regler skall denna användas för att täcka vissa kostnader som riksdagen inte står för. Det gäller, t.ex. sekreterarhjälp, porton, tjänstesamtalsavgifter för mobiltelefon, tidningar, tidskrifter och litteratur som inte finns i Riksdagsbiblioteket samt representation. Samtidigt är detta utgifter som även riksdagsledamöter till största delen har rätt att yrka avdrag för i den ordinära inkomstdeklarationen, och det är därför rimligt att i första hand uppfatta kostnadsersättningen som jämförbar med vanlig lön. Vi anser därför att kostnadsersättningen bör räknas in i arvodet. Detta bör riksdagen som sin mening ge riksdagsstyrelsen till känna.

Extra ersättningar

Det finns också ett antal uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet för vilka det utbetalas extra ersättningar. Det handlar exempelvis om att vice talmän har ett tilläggsarvode på 30 % av ledamotsarvodet och att utskottsordförande och vice utskottsordförande har ett motsvarande tillägg på 20 respektive 15 %. Vi menar att det rimliga vore att man inom partierna fördelade arbete så att de ledamöter som innehar dessa viktiga uppdrag i motsvarande mån avlastas när det gäller andra delar av riksdagsuppdraget. Därför anser vi att dessa extra ersättningar för uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet avskaffas. Detta bör riksdagen som sin mening ge riksdagsstyrelsen till känna.

Stockholm den 30 september 2005

Kalle Larsson (v)

Rossana Dinamarca (v)

Siv Holma (v)

Tasso Stafílidis (v)

Mats Einarsson (v)

Rolf Olsson (v)

Alice Åström (v)